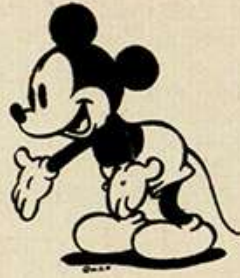

ART

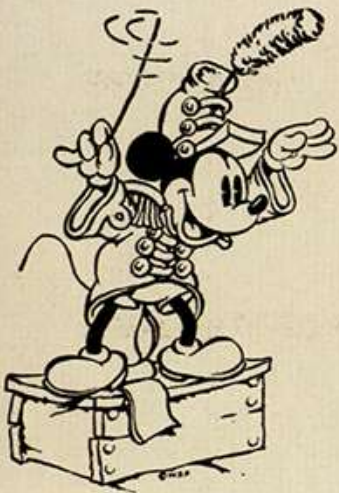
I PEDAGOGIA

el cinema a l'abast dels

infants

L'art cinematogràfic ofereix totes les possibilitats per tal d'aconseguir que, ben orientat, exerceixi una poderosa influència pedagògica en els infants. ■ Per les seves característiques especials, abastadoras de tots els problemes documentals i artístics que poden servir per a desvetllar el complex intel·lectual del noi, el cinema mereix una atenció especial per part dels organismes encarregats de la direcció cultural del país. ■ No ens referim, naturalment, al cinema en el seu aspecte general — que ben organitzat pot ésser un poderós element orientador de les masses —, sinó al cas específicament concret del cinema destinat als infants, o sigui al cinema considerat com a element pedagògic. ■ ¿Per quines raons la pedagogia no s'ha servit del cinema, quan aquest ofereix un vastíssim camp de possibilitats? Al marge dels films concretament destinats a temes de pedagogia aplicada, que han d'ésser projectats a les aules escolars com a complement de les classes teòriques, hem de referir-nos a les pel·lícules documentals, històriques, de viatges, etc., que són les que haurien de constituir la base de les sessions cinematogràfiques especialment dedicades als infants, ■ Alternar aquestes pel·lícules amb programes de films normals, dels que són projectats correntment a les sales d'espectacles destinades al gran públic, significa tant com desvirtuar la veritable funció dels films concebuts, realitzats i projectats partint de la base d'un públic particularment infantil. I en idèntiques condicions fóra un absurd voler imposar a l'infant una sessió exclusivament dedicada al film pedagògic especialitzat. ■ El noi, per la seva condició de tal, necessita que les coses li entrin pels ulls, per tal de poder destriar, per mitjà de la intel·ligència, tot allò que a poc a poc nodreix el seu intel·lecte i el capacita d'una manera progressiva i metòdica. ■ ¿Com organitzar, doncs, les sessions especials de cinema infantil? ¿De quins mitjants haurem de valdre'ns per a crear el veritable cinema per a infants? ■ Ja hem assenyalat un fet concret: l'infant no pot nodrir la psicologia dels films normals o, més clarament, les ensenyances psicològiques de les pel·lícules destinades al gran públic. Cal, per tant, cercar els mitjans adients per tal d'aconseguir que la intel·ligència tendra i poc preparada del noi arribi fins al fons dels films a ell destinats especialment. ■ El primer que cal procurar és desvetllar l'interès del petit espectador. Quan aquest interès normal s'hagi manifestat lliurement, serà arribada l'hora de presentar-li films que, sense ésser profunds i transcendents en el tema, posseïxin, tota la vigor del fet real, sigui en l'ordre que sigui. ■ Els films per a infants, exactament igual que el teatre i tota altra manifestació artística destinada als nois, ha de respondre a les exigències més elementals de l'activitat quotidiana: han d'ésser reals i com a conseqüència fidel de la vida. ■ Damunt d'aquesta base essencial

cal basiir tot l'edifici de la cinematografia infantil. Hem d'ésser reals per a ésser convincents. I hem d'ésser convincents per tal de poder respondre al pla pedagògic a què involuntàriament es troba sotmès el cinema, quan aquest va destinat als infants.

* * *

Arribats a l'acord tàcit que el cinema infantil no pot desprendre's de la seva missió pedagògica essencial, hem de convenir que la preparació de les sessions destinades a aquest públic especial han de respondre a un pla concret i prèviament traçat. ■ Fer sessions mixtes de grans films — films de programa normal i pel·lícules d'ordre infantil — no és aconsellable perquè l'infant perd un cinquanta per cent del temps que ha destinat a un esplai que malgrat ésser-ho, no deixa d'ésser un element pedagògic en funcions indirectes damunt la intel·ligència del noi. ■ Tampoc és aconsellable conjuminar programes exclusivament pedagògics, per tal com aleshores la feixuguesa del programa no permet de portar a terme l'assimilació de tot allò que ha de nodrir la intel·ligència en embrió d'aquell públic especial. ■ Te-

nint en compte que la imatge resta gravada en el cervell dels infants, els films exerceixen una poderosa influència damunt la seva imaginació. Cal doncs, que la imatge sigui la part essencial dels programes i que aquests responguin, en absolut, a la finalitat substancial que tenen reservada. L'infant, però, no ha de

tenir esment que el film que es projecta és un mitjà educatiu, un element de pedagogia aplicada. La reacció interna que fatalment ha de produir-se ha de restar al marge de tota preocupació d'ordre acadèmic. ■ Com a conseqüència, doncs, els programes han d'ésser d'una amenitat extraordinària, alternant els films d'aventures amb els simplement còmics, i aquests amb els documentals i instructius en tots els ordres de l'activitat humana. Els programes infantils de cinema no poden tenir altra limitació que aquella que es determina per la més estricta moral social. No s'han d'oferir a la consideració de l'infant escenes morboses o sàdiques, de fons repulsiu, però tampoc ha de amagar-se'ls la veritat, per crua que sigui, quan d'aquesta veritat poden treure'n conseqüències educatives. ■ Ara bé: pel que fa referència a la combinació del programa cal tenir en compte tres factors determinants: la simplicitat, la varietat i l'efectivitat. Les pel·lícules han d'ésser simples i entenedores. El conjunt ha d'ésser variat per tal de no provocar el cansament dels infants i, finalment, s'ha de tenir en compte l'efectivitat de cadascuna de les cintes projectades.

■ Estem d'acord, doncs, en la necessitat de crear, de manera efectiva, el cinema infantil. ¿A quina organització hauria de respondre? ■ En primer lloc seria oportuna la instal·lació de diversos locals de barriada especialment dedicats a la projecció de programes infantils. Si, de moment, això pot semblar excessiu, podria limitar-se a uns dies determinats de la setmana. El cas fóra iniciar-ho. ■ ¿Per què la Conselleria de Cultura de la Generalitat de Catalunya, per mitjà de l'organisme adient, no procura donar efectivitat a aquesta necessitat imperiosa? El cinema és una arma poderosa que cal esgrimir en el moment oportú i tot fa preveure que és arribada la seva oportunitat!

Francesc Curell

